

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 337/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozhodnutiu obce Rozhanovce č. 208/09-Ro z 11. mája 2009, rozhodnutiu Okresného úradu Košice, odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-KE-OVBP-2013/00277 z 18. decembra 2013, oznámeniu Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. k. 10555/2015/2B624-SV/29732 z 1. júna 2015, rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č. k. 14 C 780/2015-92 z 19. septembra 2018, rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Co 128/2019 z 19. marca 2020, uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 157/2021 z 29. septembra 2021, uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 57/2022-14 z 8. februára 2022, uznesení Okresného súdu Košice-okolie č. k. 14 C 780/2015-276 z 8. februára 2022, uznesení Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 44 Ek 2093/2021 zo 7. marca 2022 a exekučnému príkazu č. k. 12 EX 888/21-15 z 28. marca 2022 súdneho exekútora JUDr. Michala Brožinu, so sídlom exekútorského úradu vo Svidníku, takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e**.
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím obce Rozhanovce č. 208/09-Ro z 11. mája 2009 (ďalej len „rozhodnutie obce“), čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 3 ústavy rozhodnutím Okresného úradu Košice, odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-KE-OVBP-2013/00277 z 18. decembra 2013 (ďalej len „rozhodnutie okresného úradu“), čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 3

ústavy oznámením Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. k. 10555/2015/2B624-SV/29732 z 1. júna 2015 (ďalej len „oznámenie ministerstva“), čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1 až 3 a čl. 48. ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 C 780/2015-92 z 19. septembra 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 128/2019 z 19. marca 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 9 Cdo 157/2021 z 29. septembra 2021 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“), čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48. ods. 2 ústavy a čl. 6 ods.1 dohovoru uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 57/2022-14 z 8. februára 2022 (ďalej len „uznesenie ústavného súdu“), čl. 12 ods. 1 a 4, čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 14 C 780/2015-276 z 8. februára 2022 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 8. februára 2022“), čl. 12 ods. 4 ústavy uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 44 Ek 2093/2021 zo 7. marca 2022 (ďalej len „uznesenie zo 7. marca 2022“) a exekučným príkazom č. k. 12 EX 888/21-15 z 28. marca 2022 (ďalej len „exekučný príkaz“) súdneho exekútora JUDr. Michala Brožinu, so sídlom exekútorského úradu vo Svidníku. Sťažovateľ navrhuje uznesenia okresných súdov z 8. februára 2022 a 7. marca 2022 zrušiť a vrátiť vec okresným súdom na ďalšie konanie. Rovnako navrhuje zrušiť aj exekučný príkaz a vrátiť ho súdnemu exekútorovi na ďalšie konanie. Navrhuje tiež priznať mu finančné zadostučinenie 26 455,61 eur. Samostatným podaním sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v procesnom postavení žalobcu proti Slovenskej republike, v mene ktorej koná ministerstvo, v konaní o náhradu škody vo výške 20 000 eur, ktorú si uplatňoval z dôvodu protiprávneho umiestnenia dvoch domov v rozpore s územným plánom obce Rozhanovce. Rozsudkom okresného súdu bola žaloba sťažovateľa zamietnutá. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd svojím rozsudkom nepripustil zmenu žaloby a potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol ako oneskorene podané. O ústavnej sťažnosti namierenej proti uzneseniu najvyššieho súdu rozhodol ústavný súd napadnutým uznesením tak, že ústavnú sťažnosť odmietol. Uznesením z 8. februára 2022 okresný súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 17. decembra 2021, ktorým rozhodol vo výroku I, že žalovanému trovy dovolacieho konania nepriznal, a vo výroku II, že sťažovateľ je povinný nahradiť intervenientovi trovy dovolacieho konania v sume 456,91 eur.

3. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo 7. marca 2022 zamietol sťažnosť sťažovateľa ako povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 44 Ek 2093/2021 z 12. januára 2022, ktorým návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Dňa 28. marca 2022 vydal súdny exekútor exekučný príkaz, ktorým na základe vykonateľného exekučného titulu na peňažné plnenie – rozhodnutie okresného súdu č. k. 14 C 780/2015-160 z 26. augusta 2020, ktorým sa ukladá sťažovateľovi zaplatiť pohľadávku 200,21 eur s príslušenstvom oprávnenému ministerstvu dopravy.

II. Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutým rozhodnutiam, oznámeniu ministerstva a exekučnému príkazu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej vo všeobecnosti uvádza, že počas súdneho konania trvajúceho 7 rokov sa súdy nezaoberali kľúčovou otázkou, či štát pri výkone verejnej moci pochybil. Konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok okresného súdu, bolo podľa názoru sťažovateľa v príkrom rozpore s princípmi právneho štátu. Krajskému súdu vyčíta, že sa nevyjadril ani k jednému z ním predložených doplňujúcich dôkazov. Najvyššiemu súdu vyčíta, (a) že mu trvalo 357 dní, kým rozhodol, že nebola dodržaná lehota na podanie dovolania, (b) že na ňom prebehlo „akési tajné konanie 9CdoM3/2021“, o ktorom nemal vedomosť, (c) že nemal povinnosť prebrať zásielku obsahujúcu napadnutý rozsudok krajského súdu a (d) napokon sa sťažovateľ pýta, ako je možné, že najvyšší súd priznal trovy súdneho konania protistrane, keď ide o konanie, kde si občan uplatňuje svoje základné práva a slobody, z ktorého nikomu nemôže byť spôsobená ujma na právach. Kritike podrobuje aj napadnuté uznesenie ústavného súdu, v ktorom sa podľa jeho názoru ústavný súd vyjadruje protichodne a nelogicky, keď na jednej strane uvádza, že sťažovateľ mal poskytnúť inú adresu na doručenie rozsudku krajského súdu, pričom sťažovateľ vyslovene žiadal o doručenie predmetného rozhodnutia elektronickou formou. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu z 8. februára 2022 namieta, že je v ňom nesprávne uvedený dátum podania dovolania sťažovateľom, v nadväznosti na čo sa sťažovateľ vo vzťahu k zákonnej sudkyňi pýta, „Ako je možné, že táto osoba pracuje ako sudkyňa a nedokáže ani len určiť z priložených listín termín podania dovolania?“

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutými rozhodnutiami, oznámením ministerstva a exekučným príkazom:

5. Ústavný súd uvádza, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 ods. 3 a 4, § 43 a § 123 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 124 a § 132 zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu.

6. Absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020, III. ÚS 611/2021). Vo vzťahu k napadnutým rozhodnutiam, oznámeniu ministerstva, ako aj exekučnému príkazu je potrebné uviesť, že ústavná sťažnosť sťažovateľa sa vyznačuje absenciou podstatnej náležitosti konania, ktorou je zmysluplné a ústavnoprávne relevantné odôvodnenie opreté o právne relevantné a logické

súvislosti, ktoré by poskytli nevyhnutný základ kvalifikovaného návrhu spôsobilého iniciovať konanie o ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom, pričom samotný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv alebo ním predostretý nesúhlas s rozhodnutiami príslušných orgánov, ako je to v tomto prípade, nie je dostatočným dôvodom na vyvodenie záveru o vecnej nesprávnosti/arbitrárnosti rozhodnutia alebo porušení základných práv a slobôd. Na tomto mieste ústavný súd prízvukuje, že neočakáva právne perfektné podania od osôb, ktoré nie sú právne zastúpené, ale požaduje, aby v rámci svojich podaní aspoň v orientačnej rovine ozrejmili základné skutkové a právne okolnosti svojej právnej veci s uvedením toho, v čom mal príslušný orgán nesprávne vo veci rozhodnúť, teda uviedli skutočnosti, ktoré by predstavovali určité východisko pre ďalší postup ústavného súdu. Sťažovateľ však bez relevantnej súvislosti namieta porušenie označených základných práv podľa ústavy a dohovoru napadnutými rozhodnutiami, oznámením ministerstva a exekučným príkazom, no z jeho argumentácie vôbec nevyplýva dôvod, pre ktorý by mali byť predmetné rozhodnutia, oznámenie a exekučný príkaz v rozpore s jeho základnými právami. Chýba jasne zdôvodnenie toho, prečo sú napadnuté rozhodnutia, oznámenie a exekučný príkaz z pohľadu jeho základných práv, ktorých porušenie namieta, ústavne neudržateľné. Nie je právomocou ústavného súdu vlastnou činnosťou a šetrením dopĺňať chýbajúce zdôvodnenie ústavnej sťažnosti a abstrahovať z podania sťažovateľa možné a ním bližšie nezdôvodnené porušenie jeho základných práv. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale jej esenciálnych obsahových náležitostí (ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 346/2019, I. ÚS 351/2019, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020). Z tohto dôvodu bola ústavná sťažnosť odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, a to pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom.

7. Vo veci sťažovateľa však existovali aj ďalšie dôvody na odmietnutie jeho ústavnej sťažnosti, keď vo vzťahu k rozhodnutiam obce a okresného úradu nepreukázal vyčerpanie všetkých prostriedkov nápravy, ktoré právny poriadok na ochranu jeho základných práv priznáva (pozri obsah poučení predmetných rozhodnutí), čo zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ si svoj nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po negatívnej odpovedi ministerstva (list z 1. júna 2015, ktorý sťažovateľ nesprávne označuje ako „rozhodnutie“) uplatnil žalobou na okresnom súde. Následne sťažovateľ využil svoje právo podať proti rozsudku okresného súdu v tejto veci odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, ktorý v prípade zistenia zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa rozsudkom súdu prvej inštancie bol zároveň povinný týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu. Je tak naplnená ústavná podmienka pre uplatnenie princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorá ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu. Uvedená skutočnosť zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

9. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu neboli naplnené predpoklady na zachovanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti, teda na aplikáciu § 124 zákona o ústavnom súde, keďže dovolanie sťažovateľa bolo odmietnuté ako oneskorene podané. Ústavnú sťažnosť je možné vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu odmietnuť aj podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

10. Predošlé rozhodnutie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 57/2022-14 z 8. februára 2022 o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľa pre jej zjavnú neopodstatnenosť vytvára prekážku veci rozhodnutej, a keďže napadnuté uznesenie najvyššieho súdu už bolo ústavným súdom kvázi meritórne preskúmané, je ústavná sťažnosť smerujúca proti totožnému uzneseniu neprípustná a ústavný súd ju odmieta podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde.

11. Podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu ústavného súdu vylučuje § 69 zákona o ústavnom súde (pozri poučenie ústavného súdu v jeho napadnutom uznesení).

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

12. Vo vzťahu k žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ústavný súd konštatuje, že takýmto žiadosťam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

13. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti v jej podstatnom základe konštatuje (bez potreby skúmania majetkových pomerov sťažovateľa), že nebola splnená druhá podmienka pre ustanovenie právneho zástupcu, keďže v sťažovateľovom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku, ako to vyplýva z tohto rozhodnutia, a ani ustanovenie právneho zástupcu by na prijatých záveroch ústavného súdu nič nezmenil.

14. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite jeho ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu